

ชื่อการค้นคว้าแบบอิสระ

การวิเคราะห์สัญญาณเตือนภัยจากงบกระแสเงินสดเพื่อ
ประเมินความเสี่ยงในการปฏิบัติงานสอบบัญชีของกลุ่ม
ธุรกิจเครื่องใช้ไฟฟ้าและคอมพิวเตอร์

ผู้เขียน

นายวิเชียร เขียววิวรรณ

ปริญญา

บัณฑิตบริหาร

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์สุศรี เทียศิริเพชร

บทคัดย่อ

การค้นคว้าแบบอิสระนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการวิเคราะห์สัญญาณเตือนภัยจากงบกระแสเงินสดเพื่อประเมินความเสี่ยงในการปฏิบัติงานสอบบัญชีของกลุ่มธุรกิจเครื่องใช้ไฟฟ้าและคอมพิวเตอร์ วิธีการศึกษาเป็นการเก็บข้อมูลโดยเก็บจากข้อมูลทั่วไป รายงานของผู้สอบบัญชี งบการเงินและหมายเหตุประกอบงบการเงินในรายงานประจำปีตั้งแต่ปี 2542 ถึงปี 2544 ของกิจการที่ศึกษาโดยเลือกตัวอย่างบริษัทเป็นตัวแทนในการศึกษาจำนวน 4 บริษัทจากกลุ่มธุรกิจเครื่องใช้ไฟฟ้าและคอมพิวเตอร์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งมีงบกระแสเงินสดที่แตกต่างกันมาเป็นอย่างละ 1 บริษัท ดังนี้ บริษัทจดทะเบียนที่มีกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานเป็นบวกติดต่อกัน 3 ปี บริษัทจดทะเบียนที่มีกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานติดลบติดต่อกัน 3 ปี บริษัทจดทะเบียนที่ดำเนินการตามแผนฟื้นฟูกิจการ และบริษัทจดทะเบียนที่อยู่ระหว่างการจัดทำแผนการปรับโครงสร้างหนี้

ขั้นตอนในการศึกษาเริ่มจากการเก็บข้อมูลทั่วไปของธุรกิจที่ตรวจสอบจากรายงานประจำปีซึ่งประกอบด้วยข้อมูลทั่วไป รายงานของผู้สอบบัญชี งบการเงินและหมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นต้น ทำการคำนวณอัตราส่วนทางการเงินเพื่อใช้ในการสอบบัญชี จัดทำงบกระแสเงินสดตามแนวคิดกระแสเงินสดลดภาระ วิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินจากงบกระแสเงินสด วิเคราะห์รายการสัญญาณเตือนภัยจากงบกระแสเงินสด วิเคราะห์ปัญหาจากกลุ่มสัญญาณเตือนภัย ได้แก่ ปัญหาขาดสภาพคล่องและไม่มีความสามารถในการชำระหนี้ ปัญหาคุณภาพกำไร และปัญหาการแสดงผลมูลค่าสินทรัพย์โดยอาจมีข้อผิดพลาดแฝงอยู่ วิเคราะห์ปัจจัยที่ใช้ในการประเมินสัญญาณเตือน

ภัยจากงบกระแสเงินสด แล้วจึงทำการประเมินความเสี่ยงในการปฏิบัติงานสอบบัญชีในระดับงบการเงินและในระดับแต่ละรายการในงบการเงิน

จากการศึกษาพบว่า บริษัทจดทะเบียนที่มีกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานเป็นบวกติดต่อกัน 3 ปี พบสัญญาณเตือนภัยจากงบกระแสเงินสดในปัญหาขาดสภาพคล่องและไม่มีความสามารถในการชำระหนี้ และปัญหาการแสดงผลค่าสินทรัพย์ที่อาจมีข้อผิดพลาดแฝงอยู่ แต่ไม่มีผลกระทบต่อการประเมินความเสี่ยงในการปฏิบัติงานสอบบัญชี เนื่องจากมีปัจจัยบวกที่มาหักล้างสัญญาณเตือนภัย

บริษัทจดทะเบียนที่มีกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานติดลบติดต่อกัน 3 ปี พบสัญญาณเตือนภัยจากงบกระแสเงินสดในปัญหาขาดสภาพคล่องและไม่มีความสามารถในการชำระหนี้ แต่ไม่มีผลกระทบต่อการประเมินความเสี่ยงในการปฏิบัติงานสอบบัญชี เนื่องจากมีปัจจัยบวกที่มาหักล้างสัญญาณเตือนภัยในขณะที่ทำการศึกษา ได้แก่ ความสามารถการเพิ่มทุนและมีการกู้ยืมเงินจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน นอกจากนี้ยังพบสัญญาณเตือนภัยจากงบกระแสเงินสดในปัญหาคุณภาพกำไร และปัญหาการแสดงผลค่าของสินทรัพย์โดยอาจมีข้อผิดพลาดแฝงอยู่ ซึ่งมีผลกระทบต่อการประเมินความเสี่ยงในการปฏิบัติงานสอบบัญชี เนื่องจากมีปัจจัยลบที่สนับสนุนสัญญาณเตือนภัย

บริษัทจดทะเบียนที่ดำเนินการตามแผนฟื้นฟูกิจการ พบสัญญาณเตือนภัยจากงบกระแสเงินสดในปัญหาขาดสภาพคล่องและไม่มีความสามารถในการชำระหนี้ และปัญหาคุณภาพกำไร แต่ไม่มีผลกระทบต่อการประเมินความเสี่ยงในการปฏิบัติงานสอบบัญชี เนื่องจากมีปัจจัยบวกที่มาหักล้างสัญญาณเตือนภัย นอกจากนี้ยังพบสัญญาณเตือนภัยจากงบกระแสเงินสดในปัญหาการแสดงผลค่าของสินทรัพย์โดยอาจมีข้อผิดพลาดแฝงอยู่ ซึ่งมีผลกระทบต่อการประเมินความเสี่ยงในการปฏิบัติงานสอบบัญชี เนื่องจากมีปัจจัยลบที่สนับสนุนสัญญาณเตือนภัย

บริษัทจดทะเบียนที่อยู่ระหว่างการจัดทำแผนการปรับโครงสร้างหนี้ พบสัญญาณเตือนภัยจากงบกระแสเงินสดในปัญหาขาดสภาพคล่องและไม่มีความสามารถในการชำระหนี้ และปัญหาการแสดงผลค่าของสินทรัพย์โดยอาจมีข้อผิดพลาดแฝงอยู่ ซึ่งมีผลกระทบต่อการประเมินความเสี่ยงในการปฏิบัติงานสอบบัญชี เนื่องจากมีปัจจัยลบที่สนับสนุนสัญญาณเตือนภัย

ข้อเสนอแนะจากการศึกษานี้ คือ สัญญาณเตือนภัยจากกระแสเงินสดจึงควรถูกนำมาใช้ในการประเมินความเสี่ยงในการปฏิบัติงานสอบบัญชีก่อนที่จะรับงานตรวจสอบบัญชี หรืออาจถูกนำมาใช้ในขั้นตอนสุดท้ายของการสอบบัญชีประจำปีเพื่อสอบถามให้แน่ใจว่าไม่มีข้อขัดแย้งในงบการเงินซึ่งไม่อาจพบได้จากเกณฑ์ก้ำกึ่งทางบัญชีหรือมีสัญญาณเตือนภัยที่เหลื่ออยู่ที่ยังไม่ได้หาคำตอบเพื่อให้แน่ใจว่าได้จัดการความเสี่ยงในการปฏิบัติงานสอบบัญชีให้อยู่ในระดับต่ำ

Independent Study Title Analysis of the Warning Signal from Cash Flow Statement to Assess Audit Risk in Electricity Product and Computer Business Group.

Author Mr. Wichien Thienwiwat

Degree Master of Accounting

Independent Study Advisor Assoc. Prof. Chusri Taesiriphet

ABSTRACT

The objective of this independent study is to apply the warning signal shown on Cash Flow Statement to Audit Risk Evaluation on Electricity Appliance and Computer Hardware business. In this study, data collection method is used by collecting data from audit reports, financial statements and notes to financial statements in the annual reports from year 1999 through 2001 of 4 companies selected to be samples in this study from total 11 companies of Electricity Appliance and Computer Hardware business listed in Stock Exchange of Thailand. The selected companies have different cash flow as follows; the listed company that has positive cash flow from operating activities 3 year continuously, the listed company that has negative cash flow from operating activities 3 year continuously, the listed company that is under rehabilitation plan, the listed company that is in process of debt restructuring plan preparation.

This study started with information gathering from annual report of selected business which composed of audit report, financial statements and notes to financial statements, etc. then the financial ratio calculated for auditing, cash flow preparation based on Free cash flow concept, analysis on financial ratio calculated from cash flow statements, analysis on warning signal from cash flow statements, analysis on problems from warning signal which are liquidity and solvency, quality of earnings and incorrectly assets valued presentation. After analyze the factors on

warning signal from cash flow, then audit risks assessment at the financial statements level and the account balance and class of transaction level are performed.

From this study, the listed company that has positive cash flow from operating activities 3 years continuously showed warning signal from cash flow statements about problems on liquidity and solvency and incorrectly assets valued presentation. But these signals did not affect to Audit risk assessment due to there are another positive factors offset against it.

The listed company that has negative cash flow from operating activities 3 years continuously, it was showed warning signal from cash flow statements about problem on liquidity and solvency. But these signals did not affect to audit risk assessment due to there are another positive factors offset against it during the study. Those factors are financing in capital increasing and loan granted by related companies. In addition, there are also warning signal from cash flow statements showed problems on quality of earnings and incorrectly assets valued presentation, which effected to audit risk assessment due to negative factors support it.

The listed company which operate under rehabilitation plan showed warning signal from cash flow statements about problems on liquidity and solvency and quality of earnings but these are not effected to audit risk assessment due to there are positive factor from warning signal. In addition, warning signal from cash flow statements also showed the problems on incorrectly assets valued presentation, which effected to audit risk assessment including other negative factors.

The listed company, which is in process of debt restructuring plan preparation, showed warning signal from cash flow statements about problems on liquidity and solvency and incorrectly assets valued presentation. These signals are effected to audit risk assessment due to there are other negative factors.

The recommendation from study is the warning signal from cash flow statement should be took in consideration in audit risk assessment before accept the audit work or it should be used in analyzing the result of year end audit at the final to ensure that there is no contradiction in Financial statement which could not be found from accrual basis review or the rest of warning signal analysis.